

CAPITOLUL 5

MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

5.1 Evaluarea studenților la disciplina *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora*

Definiție: Evaluarea școlară este procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare (Cucos, 1998, pag. 101).

Evaluarea inițială se realizează la început de an școlar și are ca scop stabilirea nivelului inițial de competențe al elevilor în domeniul evaluat. În procesul evaluării inițiale elevii nu vor fi apreciați cu note (Hubencu și Prisecaru, 2011, pag.20).

Evaluarea modernă este parte integrantă a procesului de învățare, dezvoltând o funcție de feed-back pentru cel instruit. Literatura de specialitate propune modele de învățare reflexivă și contextualizată, printre care modelul GROW este cel mai cunoscut.

Acesta presupune parcurgerea următoarelor etape de învățare pe baza experienței (Păun, 2012, pag. 44):

- o definirea unor scopuri de formare și dezvoltare (**Goal**)
- o explorarea situației curente, a aspectelor semnificative pentru propria persoană, a experiențelor trecute (**Reality**)
- o identificarea unor acțiuni posibile, opțiuni de intervenție în vederea atingerii scopurilor stabilite (**Options**)
- o detalierea acțiunilor prin decizia cu privire la modul în care acestea vor fi puse în practică: timp, etape, comportamente specifice (**What/Who/When**)

Metoda GROW poate fi adaptată la evaluarea studenților definind, ca scop, identificarea criteriilor de evaluare pentru o lucrare de arte vizuale.

Astfel la disciplina "Educație plastică, abilități practice și didactica acestora" predată în anul III studenților de la programul de studiu *Pedagogia învățământului primar și preșcolar* sunt programate patru probe de evaluare inițială (percepție vizuală, creativitate, culoare și operaționalizarea competențelor specifice). Fiecare probă durează 50 minute și este urmată de analiza rezultatelor.

Evaluarea curentă (continuă) se face în timpul secvenței de instruire. Rezultatele obținute sunt utilizate de profesor ca mijloc de stabilire a unor strategii didactice adecvate nivelului de pregătire al elevilor. Evaluarea formativă înregistrează achizițiile realizate la nivelul "memoriei de scurtă durată", ce constituie un fel de poartă de trecere către "memoria de lungă durată", ce reprezintă temeinicia învățării (Cerghit s.a., 2001, pag.212).

La orele de seminar, studenții din anul III P.I.P.P realizează temele din Tabel 1, individual sau în grup. Un exemplu de lucrare realizată în grup este realizarea unei compoziții-joc de culoare propusă în cadrul seminarului 5. Activitățile organizate în grup sunt conduse de un lider ce va primi ca bonus punctajul acelei teme. Un student are dreptul

de a fi o singură dată lider, în caz de nerealizare a temei fiind penalizat, numai el, cu punctajul acordat pentru sarcina sa, chiar dacă aceasta este realizată.

Pentru realizarea obiectivului general și formarea competențelor specifice menționate în fișa disciplinei prezentată în ANEXA II, pentru evaluare au fost alese nouă criterii de evaluare din care cinci sunt destinate evaluării curente, formative, și patru criterii sunt folosite la evaluarea sumativă. Criteriile de evaluare sunt corelate atât cu competențele formate cât și cu obiectivele enunțate ale disciplinei (Anexa II, pag. 104).

Evaluarea formativă se realizează prin notarea activităților desfășurate la seminar reflectate în portofoliu (I) și în tema de casă (II).

I. Model de evaluare a competențelor formate (însușirea problematicei tratate la curs și seminar, capacitatea de utilizare corectă a metodelor și procedeele didactice precum și a tehnicilor de lucru parcurse, evaluarea probelor proprii sau realizate de alții, capacitatea de a construi tipuri de scenarii didactice studiate - Anexa II, pag. 104) prin notarea temelor din portofoliu (30 puncte) **pe baza criteriilor de evaluare a obiectivelor enunțate**

Să se realizeze temele prezentate în Tabel 5.1 cu respectarea criteriilor de evaluare:

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate

Item 1 - Spațiul și forma (2D și 3D) - 0.3 puncte

Item 2 - Linia și punctul – 0.3 puncte

Item 3 - Culoarea, contrastele cromatice și dominanta de culoare – 0.3 puncte

Item 4 - Tehnici și procedee – 0.3

Item 5 - Metode didactice – 0.3

Item 6 - Operaționalizarea competențelor specifice - 0.5

Item 7 - Proiect didactic - 0.3

Item 8 - Creativitatea - 0.3

Item 9 - Interpretare - 0.1 puncte

Item 10 - Fotografia documentară - 0.1 puncte

Item 11 - Evaluarea unui produs - 0.2 puncte

Tabel 5.1 Tematica disciplinei Educație plastică, abilități practice și didactica acestora

Seminar	Item	Tema	Mod de lucru	Tehnica / Elemente de limbaj plastic / Metoda / Materiale
1*	11 9,2	Percepție vizuală și creativitate (evaluare inițială)	Individual	Portret / creion / Expoziția
	11	Portretul colegei mele	Individual	Linia / Expoziția Portret / creion/ Expoziția
2*	3,11	Tonuri și nuanțe în natură (evaluare inițială-sensibilitate cromatică)	Individual	Culoare / Expoziția / Metode interrogative
	1	Forme geometrice		Colaj
	10	Fotografia-arc peste timp		Fotografia
	6	Operaționalizarea competențelor specifice		Probă scrisă

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

		(evaluare inițială)		
3*	2,8 3.8	Compoziție cu linii Tonuri și nuanțe în operele de artă	Individual Grup	Linie / Expoziția Culoare / Expoziția
4*	9,11 8,11 3,8,9	Analiza unor opere de artă Analiza lucrărilor realizate anterior. Comentariu plastic Perspectiva aeriană aplicată la ilustrarea unui text	Grup Grup Individual	Comentariul Dezbateră Metoda celor 6 pălării Coloare Expoziția
5*	4,8,2 6 4,5,6,7,8	Tehnici de lucru - Tangram, Origami Proiectarea pedagogică în învățământul primar pentru disciplina Arte și Abilități practice	Individual Grup	Tangram, Origami / hârtia Elemente de limbaj plastic / Metode interogative Brainstorming Dezbateră
6*	6 4	Proiectarea pedagogică în învățământul preșcolar pentru domeniul estetic și creativ Confecționare păpușă	Grup Individual	Elemente de limbaj plastic / Metode interogative Împletire, Cusături
7*	2,3,4,5,7,8,9 11	Prezentarea temei de casă Evaluarea unui produs Evaluare seminar	Individual Grup Individual	Expunerea / Dezbateră Observarea sistematică Probă practică și Portofoliu

Notă: * La seminar se va propune adaptarea pentru învățământul primar și preșcolar a temei realizate identificând competențele specifice.

Timp: 700 minute

II. Model de evaluare a competențelor formate (identificarea structurii unui scenariu didactic- Anexa II. pag. 104) prin notarea temei de casă (10 puncte) pe baza **criteriilor de evaluare a obiectivelor enunțate**

Temă de casă- Model 1

Realizați o prezentare (prezentare. PPS) referitoare la portul popular românesc, specific unui județ al țării și să se confecționeze, din fire și materiale textile, o păpușă îmbrăcată în acel port popular (adaptare). Identificați două competențe specifice și cinci obiective operaționale care au contribuit la realizarea acestei păpuși., și să se evalueze produsul.

Criteriile de evaluare a obiectivului enunțat

Item 1 - Referat (max. 2pag.) - 1 punct

Item 2 - Fotografie portul popular – 1 punct

Item 3 - Confecționare păpușă fire – 1 punct

Item 4 - Confecționare costum popular (adaptare)– 3 puncte

Item 5 - Realizarea indicatorilor de performanță din Tabelul 5.2.A – 2 puncte

Item 6 - Prezentare itemi 1, 2, 3, 4 și 5 și comentariu plastic al unei lucrări (Tabelul 5.2B- 6 itemi) – 2 puncte

Timp: 10 minute pentru prezentare

Temă de casă - Model 2

Realizați prezentarea video (prezentare Video. AVI) a unei secvențe de lecție filmată în învățământul primar și preșcolar (aria curriculară Arte și Tehnologii. Identificați două competențe specifice și cinci obiective operaționale care au contribuit la realizarea acestei lecții, și să se evalueze o lucrare a copiilor.

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate

Item 1 - Extras proiect didactic (max. 2pag.) - 0.1 puncte

Item 2 - Filmare lecție – 0.2 puncte

Item 3 - Efectuare lecție – 0.3 puncte

Item 5 - Realizarea indicatorilor de performanță din Tabelul 5.2.A – 0.2 puncte

Item 6 - Prezentare itemi 1, 2, 3, 4 și 5 și comentariu plastic al unei lucrări (Tabelul 5.2.B - 6 itemi) – 0.2 puncte

Timp: 10 minute pentru prezentare

Tabel 5.2 Grila indicatorilor de performanță pentru evaluarea temei de casă
(Păun, 2012, pag. 85)

A. Indicatori de performanță:				
Relevanța observațiilor consemnate (evaluarea pozitivă, critică a lecției, valorizarea pozitivă a lecției vizionate)				
Claritatea obiectivelor formulate în proiectul didactic				
Capacitatea de abordare a curriculumului școlar cu curaj și îndrăzneală				
Adecvarea metodelor și mijloacelor didactice utilizate în lecția predată la scopurile și obiectivele precizate în proiectul didactic				
Relevanța criteriilor utilizate în evaluare				
Capacitatea de alternare a diferitelor forme de evaluare și strategii evaluative în conformitate cu scopurile și obiectivele urmărite				
Capacitatea de utilizare a noilor tehnologii informaționale în susținerea temei de casă				
Capacitatea de a promova o manieră de predare de tip creativ				
B. Comentariu plastic(Toma, 2012, pag.72)				
Nr. Lucrare Calificativ	Morfologie	Sintaxa	Tehnica	Raporturi expresiv compoziționale
	Cromatică - Valoare	Ritm, Contrast- Dominantă		Expresivitate, originalitate

Evaluarea sumativă se realizează la sfârșit de semestru sau an școlar și se constituie din suma evaluărilor curente și proba de evaluare finală (test, examen etc.). Deoarece funcția de bază a Educației plastice în școala generală este culturalizarea și educarea simțului artistic, și nu formarea unui artist profesionist, este important ca evaluarea să se axeze nu atât pe profesionalism în realizarea lucrărilor, cât pe gradul de participare, efortul depus, motivație, ideea de creație selectată de elev, originalitate în prezentare etc. (Hubencu și Prisecaru, 2011, pag.20).

La disciplina *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora* evaluarea finală, sumativă, se face printr-o examinare scrisă. Descrierea modului de evaluare al celor 4 tipuri de subiecte (A, B, C, D) este prezentată în paginile următoare.

A. Model pentru **evaluare a competențelor formate** (capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor psiho-pedagogice și metodologice pentru aria curriculară Arte și Tehnologii, capacitatea de analiză și interpretare a unor situații cu semnificație didactică - Anexa II, pag. 104) prin notare subiectului 1 (20 puncte) **pe baza criteriilor de evaluare a obiectivelor**

**CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE
DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR**

enunțate

Subiect 1: Să se redea grafic portretul din Figura 5.1 și să se evalueze proba (Tabel 5.3, Tabel 5.4), respectând criteriile de evaluare și descriptorii de performanță următori:

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate

Item 1 - Compunerea spațiului plastic (încadrarea în pagină) – 5 puncte

Item 2 - Raportul dintre elementele desenate (proporții) / intrarea în caracter – 5 puncte

Item 3 - Observații privind rezolvarea itemilor 1 și 2 - 5 puncte / item

Descriptorii de performanță

Tabel 5.3 Calificative subiect 1

Item	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
1	Respectă încadrarea în pagină (exemplificare în figurile 5.2 și 5.3)	Respectă încadrarea în pagină pentru 70% din desen (exemplificare în figurile 5.4 și 5.5)	Respectă încadrarea în pagină pentru 50% din desen (exemplificare în figurile 5.6 și 5.7)	Respectă încadrarea în pagină pentru 40% din desen (exemplificare în figurile 5.8, 5.9 și 5.10)
2	Respectă raportul dintre elementele desenate (proporții) (exemplificare în figurile 5.2 și 5.3)	Respectă raportul dintre elementele desenate (proporții) Pentru 70% din desen (exemplificare în figurile 5.4 și 5.5)	Respectă raportul dintre elementele desenate (proporții) pentru 50% din desen (exemplificare în figurile 5.6 și 5.7)	Respectă încadrarea în pagină pentru 40% din desen (exemplificare în figurile 5.8, 5.9 și 5.10)
3	Notează observații privind rezolvarea itemului 1 și 2 (exemplificare în figura 5.11)	Notează observații complete privind rezolvarea unui item și observații parțiale pentru al doilea item	Notează observații privind rezolvarea unui item	Notează observații parțiale privind rezolvarea unui item

Tabel 5.4 Evaluare finală subiect 1

ITEM	CALIFICATIV
Rezolvă itemii 1 și 3 cu FB și itemul 2 cu B sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Foarte bine (exemplificare în figurile 5.2 și 5.11)
Rezolvă itemul 1 cu B și itemii 2 și 3 cu Suficient sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Suficient

Timp: 90 minute

Figura 5.1 Neagoe Basarab

Figura 5.2 Reproducere 1 evaluată
Foarte bine

Figura 5.3 Reproducere 2 evaluată
Foarte bine

Figura 5.4 Reproducere 3 evaluată Bine

Figura 5.5 Reproducere 4 evaluată
Bine

Figura 5.6 Reproducere 5 evaluată
Suficient

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Figura 5.7 Reproducere 6 evaluată Suficient

Figura 5.8 Reproducere 7 evaluată Insuficient

Figura 5.9 Reproducere 8 evaluată Insuficient

Figura 5.10 Reproducere 9 evaluată Insuficient

Un model pentru evaluarea reproducerii din Figura 5.2 este prezentat în Figura 5.11

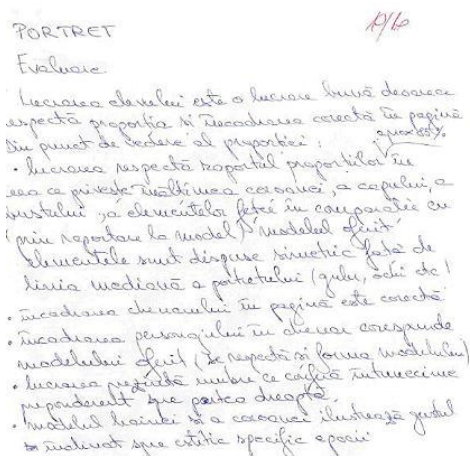

Figura 5.11 Model pentru evaluare reproducere 1

Prin analiza comparată a probelor realizate la testarea inițială și cea finală, se observă îmbunătățirea competențelor artistice ale studenților, ilustrate în figurile prezentate mai jos (de la Figura 5.12 până la Figura 5.29).

Figura 5.12 Reproducere A - Testare inițială

Figura 5.13 Reproducere A - Testare finală - Bine

Figura 5.14 Reproducere B - Testare inițială

Figura 5.15 Reproducere B - Testare finală - Suficient

Figura 5.16 Reproducere C - Testare inițială

Figura 5.17 Reproducere C - Testare finală - Bine

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Figura 5.18 Reproducere D - Testare inițială

Figura 5.19 Reproducere D - Testare finală – Foarte Bine

Figura 5.20 Reproducere E - Testare inițială

Figura 5.21 Reproducere E - Testare finală – Suficient

Figura 5.22 Reproducere F - Testare inițială

Figura 5.23 Reproducere F - Testare finală – Suficient

Figura 5.24 Reproducere G - Testare inițială

Figura 5.25 Reproducere G - Testare finală – Foarte Bine

Figura 5.26 Reproducere H - Testare inițială

Figura 5.27 Reproducere H - Testare finală – Suficient

Figura 5.28 Reproducere J - Testare inițială

Figura 5.29 Reproducere J - Testare finală – Bine

B. Model pentru **evaluare a competențelor formate** (capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor psiho-pedagogice și metodologice pentru aria curriculară Arte și Tehnologii, capacitatea de analiză și interpretare a unor situații cu semnificație didactică - Anexa II, pag.

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

104) prin notarea subiectului 2 (10 puncte) **pe baza criteriilor de evaluare a obiectivelor enunțate.**

Subiect 2: Să se realizeze 3 probe ale aceleiași forme de bază (Origami) și să se evalueze (Tabel 5.5, Tabel 5.6) cele 3 probe, respectând criteriile de evaluare și descriptorii de performanță următori:

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate

Item 1 – Forma de bază– 2.5 puncte

Item 2 – Toleranța de executare a plierii (1mm.) – 2.5 puncte

Item 3 – Observații privind rezolvarea itemilor 1 și 2 – 2.5 puncte/item

Descriptorii de performanță

Tabel 5.5 Calificative subiect 2

Item	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
1	Respectă forma de bază (exemplificare în figurile 5.30, 5.31, 5.32 și 5.33)	-	-	Nu respectă forma de bază
2	Respectă toleranța de executare a plierii (1mm.) (exemplificare în figurile 5.30.a, 5.30.c, 5.32 și 5.33)	Respectă toleranța de executare a plierii (1mm.), excepție o pliere din probă (exemplificare în figura 30.b)	Respectă toleranța de executare a plierii (1mm.), excepție 2 plieri din probă (exemplificare în figura 5.31)	Respectă parțial toleranța de executare a plierii (1mm.)
3	Notează observații privind rezolvarea itemului 1 și 2 (exemplificare în figura 5.34)	Notează observații complete privind rezolvarea unui item și observații parțiale pentru al doilea item	Notează observații privind rezolvarea unui item	Notează observații parțiale privind rezolvarea unui item

Tabel 5.6 Evaluare finală subiect 2

ITEM	CALIFICATIV
Rezolvă itemii 1 și 3 cu FB și itemul 2 cu B sau orice altă combinație apropiată acesteia, pentru minimum 2 probe.	Foarte bine (exemplificare în Figura 5.33 și 5.34)
Rezolvă un itemul 1 cu FB și itemii 2 și 3 cu Suficient sau orice altă combinație apropiată acesteia, pentru minimum 2 probe.	Suficient

Timp: 30 minute

Observație: Hârtia pătrată inițială trebuie decupată corect.

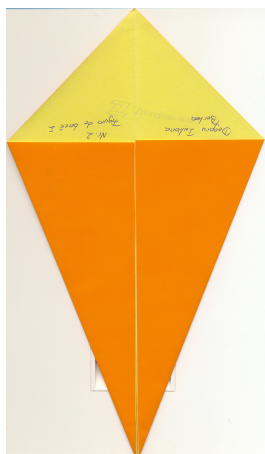

Figura 5.30.a Forma de bază 1 evaluată – Foarte Bine

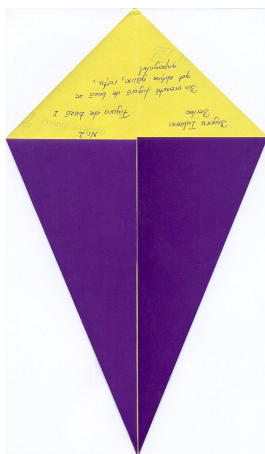

Figura 5.30.b Forma de bază 1 evaluată – Bine

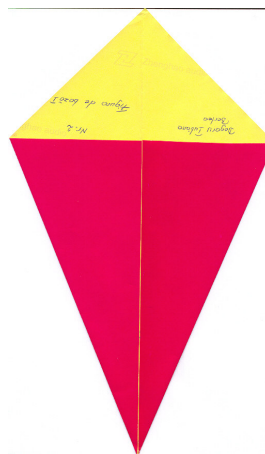

Figura 5.30.c Forma de bază 1 evaluată – Foarte Bine

Figura 5.31.a Forma de bază 2 evaluată – Suficient

Figura 5.31.b Forma de bază 2 evaluată – Suficient

Figura 5.31.c Forma de bază 2 evaluată – Suficient

Figura 5.32.a Forma de bază 5 evaluată – Foarte Bine

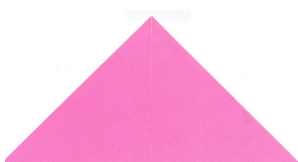

Figura 5.32.b Forma de bază 5 evaluată – Foarte Bine

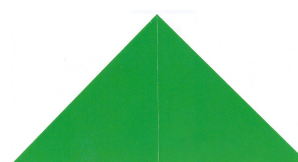

Figura 5.32.c Forma de bază 5 evaluată – Foarte Bine

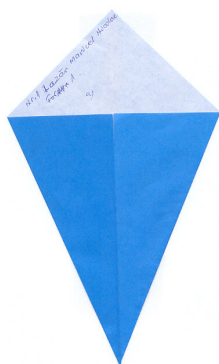

Figura 5.33.a Forma de bază 1 evaluată – Foarte Bine

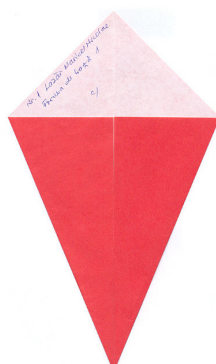

Figura 5.33.b Forma de bază 1 evaluată – Foarte Bine

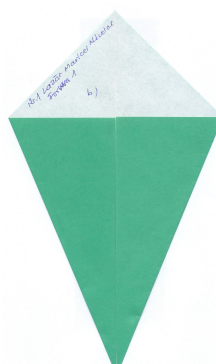

Figura 5.33.c Forma de bază 1 evaluată – Foarte Bine

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Proba din Figura 5.31 a fost evaluată cu Suficient, dar ar fi putut primi și calificativul Bine dacă pătratul de hârtie inițial ar fi fost decupat îngrijit.

B. Forma de bază 1 Obiectivul 1-a realizat în trei culori, trei modele:

10/10 a) pătratul albstru realizat dintr-un pătrat inițial; se obține o diagonală a pătratului, după care se aduc spre centru - diagonala obținută - laturile alăturate. Se realizează forma de bază 1 - albstru, nu se suprapune laturile, stăruie se face din nou o vârf și apare o suprapunere spre vârf.

b) pătratul verde devine formă inițială din care se obține forma de bază 1, la fel ca în primul caz, cu o mai atentă suprapunere și pliere a laturilor alăturate pe diagonală pătratului.

c) pătratul roz se pliește după aceeași procedură pentru obținerea formei de bază 1, nu, către vârf se caștă o ușoară suprapunere a laturilor învecinate îndreptate și pliate.

Concluziv se poate afirma: fie pătratele nu au fost bine obținute, fie autorul a fost neglijent și grăbit la plierea către vârf a laturilor învecinate.

Figura 5.34 Model pentru evaluare forma de bază 1 din Figura 33 variantele a, b, c

În Tabelele 5.6, 5.7, 5.8 și 5.9 sunt prezentate evaluările pentru subiectele 3 și 4.

C. Model pentru **evaluare a competențelor formate** (cunoașterea terminologiei specifice ariei curriculare Arte și Tehnologii, capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor psihopedagogice și metodologice pentru aria curriculară Arte și Tehnologii, înțelegerea importanței comunicării didactice în desfășurarea activităților instructiv-educative, capacitatea de analiză și interpretare a unor situații cu semnificație didactică - Anexa II, pag. 104) prin notare subiectului 3 (19.5 puncte) **pe baza criteriilor de evaluare a obiectivelor enunțate**

Subiect 3: Pentru un context de învățare imaginat să se aleagă două competențe specifice pentru care să se propună unitatea de învățare, tema, subiectul, tipul lecției, tehnica de lucru, să se formuleze 5 obiective operaționale și să se evalueze aceste obiective prin 5 întrebări criteriale.

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate (Tabel 5.7, Tabel 5.8)

- Item 1 - Competențele specifice - 0.5 puncte
- Item 2 - Unitatea de învățare - 0.5 puncte
- Item 3 - Tema lecției - 0.5 puncte
- Item 4 - Subiectul lecției - 0.5 puncte
- Item 5 - Tehnica de lucru - 0.5 puncte

Item 6 - Tipul lecției – 0.5 puncte

Item 7 - Cinci obiective operaționale – 2 puncte /obiectiv

Item 8 - Cinci întrebări – 1.3 puncte / întrebare

Tabel 5.7 Calificative subiect 3

Item	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
1	Propune 2 competențe specifice	-	-	Propune o competență specifică
2	Propune unitatea de învățare	-	-	Nu propune unitatea de învățare
3	Propune tema lecției	-	-	Nu propune tema lecției
4	Propune subiectul lecției	.	.	Nu propune subiectul lecției
5	Propune tehnica de lucru	.	.	Nu propune tehnica de lucru
6	Propune tipul lecției	-	-	Nu propune tipul lecției
7	Propune 5 obiective operaționale	Propune 3 obiective operaționale	Propune 2 obiective operaționale	Propune 1 obiectiv operațional
8	Propune 4 - 5 întrebări	Propune 3 întrebări	Propune 2 întrebări	Propune o întrebare

Tabel 5.8 Evaluare finală subiect 3

ITEM	CALIFICATIV
Rezolvă itemii 1, 2, 3, 4, 5, 6 cu FB și itemii 7 - 8 cu B sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Foarte bine
Rezolvă itemul 1 cu FB, itemii 2 și 3 cu B și itemii 4, 5, 6, 7 și 8 cu Suficient sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Suficient

Timp: 30 minute

D. Model pentru **evaluare a competențelor formate** (capacitatea de utilizare adecvată a noțiunilor psiho-pedagogice și metodologice pentru aria curriculară Arte și Tehnologii - Anexa II, pag. 104) prin notarea subiectului 4 (0.5 puncte) **pe baza criteriilor de evaluare a obiectivelor enunțate**

Subiect 4: Pentru unitatea de învățare, tema, subiectul, tehnica de lucru și tipul de lecție propuse la subiectul 3, să se precizeze 3 metode și 2 mijloace folosite pentru realizarea obiectivelor operaționale determinate.

Criteriile de evaluare a obiectivelor enunțate (Tabel 5.9, Tabel 5.10)

Item 1- Adecvarea metodelor de învățământ – 0.1 puncte / metodă de învățământ

Item 2- Adecvarea mijloacelor de învățământ – 0.1 puncte / mijloc de învățământ

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Tabel 5.9 Calificative subiect 4

Item	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
1	Identifică adecvat 3 metode de învățământ	Identifică adecvat 2 metode de învățământ	Identifică adecvat o metodă de învățământ	Nu identifică adecvat metodele de învățământ
2	Identifică adecvat 2 mijloace de învățământ	Identifică adecvat un mijloc de învățământ	-	Nu identifică adecvat mijloacele de învățământ

Tabel 5.10 Evaluare finală subiect 4

ITEM	CALIFICATIV
Rezolvă itemul 1 FB și itemul 2 cu B sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Foarte bine
Rezolvă itemul 2 cu B și itemul 1 cu Suficient sau orice altă combinație apropiată acesteia.	Suficient

Timp: 15 minute

Pentru stabilirea notei finale NF la disciplina “Educație plastică, abilități practice și didactica acestora”, se notează:

<i>Nota pentru portofoliu</i>	(30%) = NP
<i>Nota pentru temă de casă</i>	(10%) = NT
<i>Nota pentru subiectul 1</i>	(20%) = NS1
<i>Nota pentru subiectul 2</i>	(10%) = NS2
<i>Nota pentru subiectul 3</i>	(10%) = NS3
<i>Nota pentru subiectul 4</i>	(10%) = NS4
<i>10 puncte din oficiu</i>	(10%) = NO

și se calculează cu expresia:

$$NF = (NP + NT + NS1 + NS2 + NS3 + NS4 + NO) / 10$$

Participarea la examen este condiționată de prezentarea temei de casă, iar nota finală este 5 (cinci asigură promovarea acestuia). În Tabelul 5.11 este prezentată corespondența dintre competențele formate și probele evaluate la cursul *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora*.

Tabel 5.11 Corespondența dintre competențe formate și itemii evaluați

Proba	Competențele formate (Anexa II, pag. 104)								
	Curs				Seminar				
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Portofoliu					X		X	X	X
Temă de casă						X			
Subiect 1 3 itemi		X Item 3		X Item 1, 2					
Subiect 2 3 itemi		X Item 3		X Item 1, 2					
Subiect 3 8 temi	X Item 1, 2, 3, 5, 6		X Item 8	X Item 7, 4					
Subiect 4 8 temi		X Item 1, 2							

5.2 Evaluarea elevilor

Pentru evaluarea elevilor din învățământul primar, se recomandă folosirea descriptorilor de performanță precizați în Standardele de evaluare pentru clasa a IV-a, publicate de M.E.N., Serviciul național de evaluare și examinare în anul 2003. Criteriile de evaluare pot fi similare celor prezentate pentru cele 4 subiecte descrise anterior, la evaluarea studenților la disciplina *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora*.

Standardele curriculare de performanță au fost elaborate în anul 2005 de către Consiliul Național pentru Curriculum existent în M.E.C. pentru disciplinele din învățământul primar și sunt prezentate la sfârșitul fiecărei programe școlare.

Iată un exemplu de evaluare realizat de o studentă pentru evaluarea unor produse realizate în tehnica Quiling.

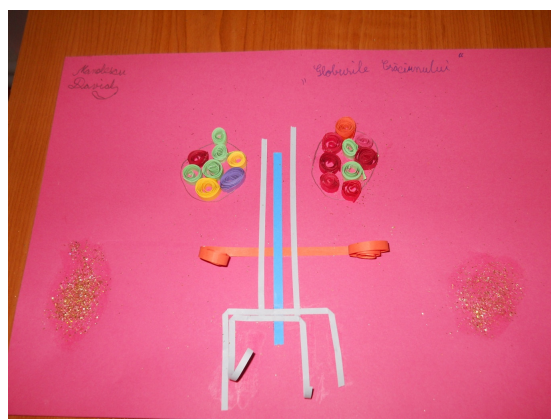
Analiza produselor activității elevilor

Criterii de evaluare:

- respectarea temei *Decorațiuni de Crăciun*,
- finalizarea lucrării,
- acuratețe și originalitate.

Lucrare 1

Lucrare 2

Elevul care a realizat lucrarea nr. 1 a respectat tema activității, a finalizat lucrarea în timp util și a fost original în alegere și execuție. Lucrarea nr. 1 este o lucrare de FB.

Elevul care a realizat lucrarea nr. 2 a respectat și el tema activității, însă, la sfârșitul orei, lucrarea sa nu era gata, iar subiectul lucrării sale este incert (Globurile Cărciunului 3D). Cu toate acestea însă, a fost original și a lucrat curat. Lucrarea nr. 2 este de B.

Procedura pentru elaborarea criteriilor de notare la disciplinele din aria curriculară Arte pentru învățământul gimnazial și liceal este asemănătoare cu procedura pentru elaborarea criteriilor de evaluare deja menționate, cu respectarea specificităților de vârstă și nivel ale elevilor. Calificativele din tabelele de la 5.3 la 5.10 se transformă astfel încât calificativul Foarte Bine se adaptează pentru notele 9 respectiv 10, pentru celelalte calificative păstrându-se aceeași regulă de adaptare (Bine pentru 7 și 8, Suficient pentru 5 și 6, iar Insuficient pentru nota 4).

5.3 Studiu de caz

În anul 2012, elevii (28) din clasa a IV-a (institutor I. Neculai) au fost supuși unei probe (50minute, acuarelă) de percepție vizuală. Tabloul *Portret de copil* pictat de Nicolae Tonița în anul 1926 (Figura 5.35), a fost ales drept model la acest experiment. După o săptămână toți elevii au jurizat (vot pe listă) probele realizare în săptămâna anterioară, prin selectarea celor mai bune 3 desene și ordonarea acestora conform unui criteriu de evaluare. Descriptorul de performanță propus a fost asemănător probei cu modelului dat. Modelul a fost vizualizat câteva minute ca referință, ei neavând dreptul de a vota propria lucrare.

Desenele care au întrunit numărul cel mai mare de voturi sunt prezentate în Figura 5.36 (21 voturi pentru locul 1), Figura 5.37 (17 voturi pentru locul 2) și Figura 5.38 (10 voturi pentru locul 3). Supradimensionarea feței și înlocuirea liniei convexe cu cea concavă, în partea dreapta - jos a desenului din Figura 5.36, confirmă modul în care copiii percep formele. Atena a reușit, prin modalitatea de reprezentare a ochilor și gurii, să intre în caracterul personajului redând inocența specifică vârstei.

Figura 5.35 Nicolae Tonița -
Portret de copil

Figura 5.36 Atena, lucrare evaluată pentru
locul 1

Figura 5.37 Irina, lucrare evaluată
pentru locul 2

Figura 5.38 Andra, lucrare
evaluată pentru locul 3

Lucrarea poziționată pe locul 2, în opțiunile elevilor, a fost executată de o elevă care avea competențe artistice recunoscute de colegii ei. Deși a fost desemnată inițial ca favorită, ea nu a intrat în preferințele colegilor ei deoarece nu a reprezentat în lucrare ceea ce a văzut ci ceea ce ea știa că trebuie să reprezinte (de ex. linia nasului nefigurată în model). A reușit să dimensioneze totuși mai bine fața, însă această acțiune a fost nerelevantă pentru aprecierile făcute de copii.

Figura 5.39 Răzvan, lucrare votată de elevi

Figura 5.40 Răzvan, lucrare votată de elevi

Figura 5.41 Ștefan, lucrare nevotată de elevi

Figura 5.42 Raluca, lucrare nevotată de elevi

Lucrarea poziționată pe locul 3 confirmă, încă o dată, modul de percepere vizuală specific vârstei (perspectiva inversă), personajul fiind orientat spre stânga spre deosebire de model, unde copilașul privește spre dreapta. Au existat atât desene mai puțin apreciate, asemenea celor din Figura 5.39 și Figura 5.40, cât și desene neselectate de elevi precum cele din Figura 5.41 și Figura 5.42, cromatica acestora fiind diferită de cea folosită în model.

CAPITOLUL V: MODALITĂȚI ȘI CRITERII MODERNE ÎN REALIZAREA EVALUĂRII LA DISCIPLINELE DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

În toate desenele analizate, se observă că toți elevii au reușit să identifice și să redea grafic conturul capului, chiar și în lucrările nevotate de elevi. Supradimensionarea feței observată în desenul din Figura 5.42 arată tendința elevei de a reprezenta capul mult mai aproape decât în realitate.

Comparând desenele votate de elevi cu modelul, se observă că aceștia au jurizat corect lucrările, și au demonstrat capacitate atât de recunoaștere cât și de evaluare.

Acest studiu a fost prezentat, împreună cu d-l institutor I. Neculai, sub titlul *Brainstorming și evaluare în predarea artelor vizuale*, în cadrul Conferinței științifice internaționale *Sports, Education, Culture- Interdisciplinary approaches in scientific research*, organizată de U.D.J.G. în anul 2013, la Galați.

Conform programelor școlare aprobate pentru învățământul primar în 2013 (clasa pregătitoare, clasa a I-a și a II-a) și 2014 (clasa a III-a și a IV-a), procesul de evaluare la disciplina Arte vizuale și abilități practice are la bază o abordare modernă în care evaluarea este considerată un act de învățare.

Astfel, în prima parte a ciclului primar, se urmărește dezvoltarea progresivă a competențelor specifice, accentuându-se dimensiunea afectiv-atitudinală. Se recomandă mutarea accentului de pe însușirea diverselor tehnici și dezvoltarea abilităților practice spre formarea caracterului.

În clasele a III-a și a IV-a, evaluarea continuă este orientată spre educarea elevilor pentru sensibilizare și exprimare culturală. Pentru a urmări și regla comportamentul elevilor se poate administra testul cromatic (8 culori) proiectiv verbal Lüscher, prin care se culeg informații despre preferințele pentru culori ale acestora. Diversitatea culturală este evidențiată prin teme ce reflectă specificitatea modelelor etnografice din principalele zone geografice ale țării. Acestea surprind aspecte din viața populației majoritare cât și a celei minoritare. Se apreciază capacitatea elevilor de a recunoaște activitățile realizate nonformal sau informal, valorizând progresul copiilor. Un model pentru o probă de evaluarea sensibilității cromatice a elevilor este prezentat în Figura 5.43, calificativele acordându-se funcție de numărul nuanțelor și tonurilor recunoscute și redată pe planșă.

Figura 5.43 Model probă pentru evaluarea sensibilității cromatice
(Vvitcovschii – Blaja, 2012, pag. 223)

Pentru măsurarea progresului realizat individual, este necesară identificarea nivelului minim inițial și a celui maxim obținut de elev, corespunzător fiecărei competențe specifice. Pentru definirea celor două praguri se pot adapta descriptorii de performanță din modelul prezentat, orientativ, în Figura 5.44. Concluzile privind evoluția elevului se înregistrează pe fișe de observație și se comunică părinților.

Standardul 1:	Să cunoască și să utilizeze materiale, instrumente de lucru și unele tehnici specifice artelor plastice
Minim:	- Să utilizeze materiale, instrumente de lucru și date specifice artelor plastice cu sprijin din partea învățătorului - Să aplice tehnici de lucru – acuarelă, tempera unui conținut plastic sugerat de învățătoare
Maxim:	- Să cunoască și să utilizeze independent instrumente și tehnici de lucru specifice artelor plastice - Să aplice tehnici de lucru – acuarelă, tempera, guașă, colaj, mixtă, modelaj – unui conținut plastic demonstrând abilități creative.
Standardul 2:	Să recunoască tipuri de culori și non-culori în natură, pe imagini și pe paletă și să obțină amestecuri
Minim:	- Să recunoască cu dificultate grupele de culori pe imagini și pe paletă sub îndrumarea învățătorului. - Să realizeze tonuri din amestecul culorii cu alb sau negru în compoziții sub îndrumarea învățătorului. - Să folosească nuanțele culorilor și să realizeze o compoziție cu o dominantă de culoare - Să aplice amestecuri dintre alb și negru într-o compoziție supravegheat de învățător.
Maxim:	- Să recunoască cu rapiditate grupele de culori și non-culori în natură pe imagini, pe paletă și obținerea amestecului - Să realizeze independent amestecul culorii cu alb sau negru în compoziții demonstrând creativitate. - Să folosească independent și creativ nuanțele culorilor și să realizeze compoziții cu dominante de culori - Să aplice amestecuri dintre alb și negru într-o compoziție originală, demonstrând independența.

Figura 5.44 Descriptori de performanță pentru disciplina educație plastică
(M.E.N., S.N.E.N., pag.17)